

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. vasario 18 d.
(OR. en)

6145/20

ECOFIN 90
UEM 28
SOC 58
EMPL 46

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2020 m. vasario 18 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 5821/20

Dalykas: 2020 m. įspėjimo mechanizmo ataskaita
– ECOFIN tarybos išvados, 2020 m. vasario 18 d.

Delegacijoms pridedamas Tarybos išvadų dėl 2020 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitos projektas, kurį Taryba priėmė 2020 m. vasario 18 d. įvykusiame 3749-ame posėdyje.

2020 M. ĮSPĖJIMO MECHANIZMO ATASKAITA

– ECOFIN tarybos išvados –

Taryba (ECOFIN):

1. PALANKIAI VERTINA Komisijos parengtą devintąją įspėjimo mechanizmo ataskaitą, kuria pradedamas metinis makroekonominio disbalanso procedūros įgyvendinimo ciklas 2020 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro kontekste;
2. IŠ ESMĖS PRITARIA Komisijos atliktai makroekonominio disbalanso koregavimo Europos Sąjungoje ir euro zonoje horizontaliajai analizei. PALANKIAI VERTINA tai, kad esant palankioms ekonominėms sąlygoms toliau buvo laipsniškai koreguojamas esamas disbalansas. ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad didelės privačiojo ir valdžios sektoriaus skolos sandauga buvo toliau mažinamos daugelyje valstybių narių remiantis nominaliojo BVP augimu, tačiau valdžios sektoriaus skolos santykis tose valstybėse narėse, kuriose jis yra didžiausias, iš esmės nebuvo pakankamai sumažintas. Grynosios santaupos privačiajame sektoriuje, visų pirma namų ūkių sektoriuje, sumažėjo. Todėl ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad išlieka pažeidžiamumas, susijęs su vis dar dideliu atsargų disbalansu, ir kad dėl galimo nuosaikesnio ekonomikos augimo, mažų palūkanų normų aplinkos ir likusio netikrumo esamas disbalansas gali būti koreguojamas lėčiau arba gali atsirasti nauja rizika. Be to, galimybės sušvelninti sukrėtimus viešojo ir privačiojo sektoriaus santaupomis visoje ES labai skiriasi, o tam tikrose valstybėse narėse jas riboja didelis skolos santykis. PAŽYMI, kad didelis einamosios sąskaitos deficitas iš esmės panaikintas, tačiau didžiausias einamosios sąskaitos perteklius sumažėjo nedaug. Bendras euro zonos lėšų perteklius išlieka didelis;

3. ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad bankų sektoriaus atsparumas gerėja, tačiau keliose valstybėse narėse bankų kapitalizacijos ir pelningumo rodikliai tebėra palyginti maži ir egzistuoja didelė neveiksnių paskolų sankaupa. Darbo rinkos toliau gerėjo ir nedarbo lygis sumažėjo. Be to, įtampa darbo rinkoje skatina spartesnį darbo užmokesčio augimą, dėl kurio kai kuriose valstybėse narėse labai sparčiai auga vienetui tenkančios darbo sąnaudos, nes našumo augimas tebėra nuosaikesnis nei darbo užmokesčio augimas. Nors vienetui tenkančių darbo sąnaudų augimas buvo didesnis šalyse, kurios yra grynosios skolinčios, nei tose, kurios yra grynosios skolininkės, šis skirtumas mažėja, todėl sąnaudų konkurencingumo pokyčiai tampa vis mažiau palankūs simetriškesniam perbalansavimui. Būsto kainos ir toliau sparčiai didėjo daugelyje valstybių narių, o būsto įperkamumas kelia vis didesnį susirūpinimą, tačiau kai kuriose valstybėse narėse, kurioms būdingi stipresni pervertinimo požymiai ir didelė namų ūkių skola, kainos sumažėjo;
4. PRITARIA tam, kad siekiant užtikrinti stabilumą, potencialius vidaus ir išorės disbalanso šaltinius reikia šalinti struktūrinėmis reformomis. PABRĖŽIA, kad vangus našumo augimas tebėra ypač didelį susirūpinimą keliantis klausimas dabartinėmis sudėtingomis ekonominėmis aplinkybėmis, ir RAGINA vykdyti struktūrines reformas ir investuoti siekiant padidinti našumą ir augimo potencialą, taip pat vykdyti politiką, kad būtų paspartintas esamo disbalanso naikinimas. PRITARIA Komisijos vertinimui, kad valstybės narės, kurių galimybės įveikti neigiamus sukrėtimus, susijusius su skolos pažeidžiamumu, yra ribotos, turėtų dėti daugiau pastangų, kad padidintų augimo potencialą ir užkirstų kelią procikliško finansinio įsiskolinimo mažinimo rizikai. Didelį einamosios sąskaitos perteklių turinčios valstybės narės turėtų toliau sudaryti geresnes sąlygas darbo užmokesčio augimui skatinti, kartu atsižvelgdamos į socialinių partnerių vaidmenį, ir prioritetine tvarka įgyvendinti priemones, kuriomis skatinamos viešosios ir privačiosios investicijos, remiama vidaus paklausa ir augimo potencialas, tokiu būdu taip pat palengvinant perbalansavimą. PRIPAŽIŠTA, kad simetriškas einamosios sąskaitos perbalansavimas gali būti naudingas visoms valstybėms narėms, apskritai remiant finansinio įsiskolinimo mažinimą visoje euro zonoje;

5. ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos įspėjimo mechanizmo ataskaitoje pristatytą rezultatų suvestinės ekonominiais rodikliais grindžiamą patikrinimą, kuriame įvardyta 13 valstybių narių, kuriose praėjusiais metais buvo nustatytas disbalansas ir kurių atžvilgiu reikalinga nuodugni apžvalga siekiant įvertinti, ar disbalansas mažėja, laikosi, ar didėja, atsižvelgiant į atitinkamų priemonių siekiant panaikinti disbalansą, įskaitant Europos semestro kontekste rekomenduotas priemones, įgyvendinimą;
6. PAŽYMI, kad pažeidžiamų vietų taip pat turi kelios valstybės narės, kurių atžvilgiu atlikti nuodugnius apžvalgas šiame etape yra netikslinga, ir kad reikalinga jų stebėseną. Reikia atidžiai stebėti su naujų galimų makroekonominės rizikos šaltinių susidarymu susijusią raidą;
7. PABRĖŽIA, kad nuodugniose apžvalgose reikia sutelkti dėmesį į valstybėms narėms kylančius pagrindinius iššūkius bei rizikas ir pranešti apie nustatytą iššūkių sunkumą, rizikos veiksnių raidą, apie tai, kokių buvo imtasi atsakomųjų politikos priemonių, ir apie visus politikos trūkumus, kad būtų galima nustatyti aiškius prioritetus ir užtikrinti, kad būtų imtasi skubių veiksmų. PRIMENA, kad vertinant makroekonominį disbalansą reikėtų atsižvelgti į jo galimą neigiamą ekonominį ir finansinį šalutinį poveikį euro zonai ir Europos Sąjungai;
8. PALANKIAI VERTINA tai, kad šioje ataskaitoje naudojamos patobulintomis ir naujai sukurtomis priemonėmis disbalansui nustatyti. PABRĖŽIA, kad reikia tęsti techninį darbą siekiant padėti iš anksto nustatyti makrofinansinės rizikos šaltinius ir stebėti jų pokyčius. RAGINA toliau plėtoti ir tobulinti analitines priemones ir sistemas siekiant įvertinti pokyčius ir veiksnus, skatinančius disbalanso susidarymą bei mažėjimą ir susijusio šalutinio poveikio atsiradimą;
9. MANO, kad visų valstybių narių, kuriose nustatytas disbalansas, speciali stebėseną padeda skatinti veiksmingą makroekonominio disbalanso šalinimo priemonių įgyvendinimą pasitelkiant politinį dialogą ir tarpusavio vertinimus. PALANKIAI VERTINA tikslingas Komisijos specialios stebėsenos ataskaitas, kuriose standartinėse lentelėse apibendrinamas reformų įgyvendinimo įvertinimas, ir iš esmės SUTINKA su Komisijos atliktu valstybių narių, kuriose nustatytas disbalansas, veiksmų bei atsako siekiant šalinti politikos trūkumus vertinimu. PABRĖŽIA, kad skirtingose valstybėse narėse reformos įgyvendinamos netolygiai ir kad kai kuriais atvejais pastebimas reformų sulėtėjimas. PRAŠO Komisijos nuosekliai ir veiksmingai vykdyti tolesnę veiklą, o valstybių narių – plačiu mastu ir konkrečiai šalinti politikos trūkumus siekiant užkirsti kelią žalingam disbalansui ir jį ištaisyti;

10. PAKARTOJA, kad turi būti išnaudotas visas makroekonominio disbalanso procedūros potencialas, be kita ko, Komisijos ir Tarybos nustatytais atitinkamais atvejais taikant perviršinio disbalanso procedūrą. PAREIŠKIA, kad visais atvejais, kai Komisija padaro išvadą, kad valstybėje narėje yra susidaręs perviršinis disbalansas, tačiau nesiūlo Tarybai pradėti perviršinio disbalanso procedūros, ji turėtų aiškiai ir viešai paaiškinti tokio sprendimo priežastis;
 11. ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos apžvalgą ir ataskaitą dėl makroekonominio disbalanso procedūros taikymo pagal Reglamentą Nr. 1176/2011 ir tinkamu laiku išnagrinės apžvalgą.
-